

Kritik mot dåvarande Arbetsmarknads- och familjenämnden i Eskilstuna kommun för brister i handläggningen av ett ärende om en familjehemsplacerad pojke som vårdades med stöd av 2 § LVU

Beslutet i korthet: Socialnämnden får inte besluta att ett barn ska vårdas i ett familjehem utan att förhållandena i familjehemmet har utretts av nämnden. En sådan familjehemsutredning bör vara så utförlig och tillförlitlig att den kan ligga till grund för en bedömning av om barnet kan ges nödvändig vård i det aktuella hemmet. Socialnämnden har enligt socialtjänstlagen också ett ansvar för att noga följa vården av de barn och ungdomar som vårdas i bl.a. ett familjehem.

I beslutet utvecklar JO sin syn på vad en familjehemsutredning bör innehålla. JO riktar i beslutet kritik mot dåvarande Arbetsmarknads- och familjenämnden i Eskilstuna kommun för flera brister i handläggningen av ett ärende om en familjehemsplacerad pojke. Dels anser JO att den inledande familjehemsutredningen, som genomfördes sommaren 2010, varken var tillräckligt utförlig eller tillräckligt tillförlitlig för att kunna ligga till grund för en bedömning av om familjehemmet var lämpligt. Dels hade nämnden bl.a. inte på ett godtagbart sätt uppmärksammat och utrett pojkens situation i familjehemmet under placeringstiden. Enligt JO är det anmärkningsvärt att de återkommande klagomålen mot familjehemmet inte ledde till att pojkens situation utreddes förrän i februari 2013. Det borde ha gjorts åtminstone efter de uppgifter som lämnades till förvaltningen sommaren 2012.

Bristerna i handläggningen var allvarliga. Vid JO:s inspektion av socialnämnden i mars 2015 noterades dock inte några brister av det här slaget, vilket ger JO anledning att tro att det granskade ärendet var ett undantag där handläggningen brustit.

Anmälan

AA framförde i en anmälan till JO i maj 2013 klagomål mot arbetsmarknads- och familjeförvaltningen i Eskilstuna kommun för brister i handläggningen av ett ärende som rörde hans son BB. Anmälan kompletterades senare.

AA anförde bl.a. följande: Han har sonen BB, född 1996, tillsammans med CC. Efter att han och CC separerade under 2009 kom BB att bo hos CC:s kusin DD. AA motsatte sig redan från början att BB skulle bo hos DD. Han ansåg inte att DD kunde ge BB trygghet. Nämnden ansökte hos förvaltningsrätten om att BB skulle beredas vård med stöd av 2 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU. Efter att förvaltningsrätten beslutat att bifalla nämndens ansökan

placerade nämnden BB hos DD. AA har inte träffat BB sedan augusti 2010. Han har gjort flera anmälningar till socialtjänsten om missförhållanden i familjehemmet, vilket inte har lett till några åtgärder. Först efter tre år inledde socialtjänsten en utredning av familjehemmet, och socialtjänsten kom ganska omgående fram till att förhållandena var sådana att BB omedelbart skulle omplaceras.

Utredning

JO begärde att få ta del av arbetsmarknads- och familjeförvaltningens journalanteckningar i ärendet om BB och den s.k. familjehemsakten. Efter att dessa handlingar hade granskats remitterade JO anmälan till Arbetsmarknads- och familjenämnden i Eskilstuna kommun för yttrande. JO begärde att nämnden skulle yttra sig över

- om den utredning och bedömning som låg till grund för beslutet att utse DD till familjehem för BB var tillfredsställande genomförd
- om förvaltningen under placeringstiden hade haft tillräcklig insyn i BB:s situation
- om BB borde ha omplacerats tidigare
- innehållet i promemorian som låg till grund för nämndens övervägande av vården enligt 13 § LVU den 30 oktober 2013.

I ett remissvar i december 2013 anförde nämnden i huvudsak följande:

Familjehemsutredningen

Av familjehemsutredningen framkommer att DD under sin uppväxttid haft svårigheter i hemmet men har fått stöd och behandling/terapi för sina psykiska problem. Undertecknad bedömer att DD genom att ha genomgått terapiinsatser är en person som idag har ett fungerande vuxenliv.

I förekommande placering har även hänsyn tagits till att BB är släkt med DD och handläggare särskilt beaktat och föredragit att genomföra en placering i nätverket trots att den ena vårdnadshavaren motsatt sig ett sådant beslut. I familjehemsutredningen framkommer inget som skulle vara skäl att ej lämna ett medgivande enligt SoL 6 kap. 6 §.

Insyn under placeringstiden

I familjehemmets akt framkommer i huvudsak information om ekonomiska frågor samt att det funnits svårigheter med boendet. I februari 2013 inkommer orosanmälningar från BB:s mor som redovisar flera brister i hemmet. I familjehemmets journal följer därefter flera kontakter och slutligen görs också en förnyad familjehemsutredning som ger skäl att avbryta placeringen.

Överväganden under perioden den 2012-08 – 2013-02

Under perioden har det skett två överväganden som redovisar situationen för BB. I förekommande överväganden är en del av texten identisk utifrån att bakgrunden redovisas och där parter har samma ställningstaganden som tidigare. Av vikt är att det senaste övervägandet redovisar förändringen för BB då det har beslutats att BB flyttar till ett annat familjehem.

Nämndens bedömning gällande förekommande frågor

Utifrån ovanstående redovisning bedömer undertecknad att handläggningen och dokumentationen ger en adekvat bild av situationen för BB och familjehemmets situation. Den utredning som gjordes av familjehemssekreteraren den 22 juni 2010 var gjord innan verksamheten förändrade utredningsstrukturen och kan idag bedömas vara otillräcklig i dokumentationen och bedömningen. Utredningar som upprättas idag har en annan utformning/omfattning och grundar sig på en BBIC struktur.

Undertecknad har inte kunnat höra utredande familjehemssekreterare då hon slutat sin anställning i kommunen. I stället har ärendet diskuterats med nuvarande familjehemssekreterare och även en tidigare socialsekreterare.

Insynen gällande BB:s situation måste bedömas vara tillräcklig. Det har framkommit frågetecken från föräldrar i ett tidigare skede som har bedömts och gjorts ställningstagande i. Det finns inget i de uppgifter som framkommit tidigare som skulle gett skäl till en omplacering.

När det gäller övervägandena som gjorts finns det delar som är identiska. Detta gäller bakgrund och ställningstaganden som gjorts tidigare. I det senaste övervägandet har också redovisats förändringar som är aktuella.

AA fick möjlighet att yttra sig över remissvaret.

Efter en omorganisation lyder socialförvaltningen numera under en nybildad socialnämnd.

Bedömning**Allmänna utgångspunkter**

BB familjehemsplacerades hos sin mors kusin DD i augusti 2010. BB var då 13 år gammal och hade uttryckt ett starkt önskemål om att placeras hos DD, som han bodde hos sedan ett halvår tillbaka. Modern var positiv till placeringen, medan fadern motsatte sig att BB skulle placeras hos DD.

Placeringen grundades på en familjehemsutredning som är daterad den 22 juni 2010. Den 6 mars 2013 beslutade nämnden att omedelbart omplacera BB till ett jourhem på grund av att det kommit fram uppgifter om brister i familjehemmet. Bristerna sammanställdes i en utredning som senare låg till grund för nämndens beslut att DD inte längre var lämplig som familjehem.

BB hade således varit placerad hos DD i mer än två och ett halvt år när nämnden beslutade att han skulle omplaceras på grund av de brister i familjehemmet som kommit fram. Frågan är om BB borde ha omplacerats tidigare än vad som blev fallet.

Enligt de regler som gäller för JO:s verksamhet är utgångspunkten att JO inte bör utreda händelser eller förhållanden som ligger mer än två år tillbaka i tiden. Den utredning som låg till grund för beslutet 2010 att godkänna DD som familjehem till BB har dock betydelse vid min prövning av omplaceringsfrågan. Det finns därför skäl att göra avsteg från den s.k. tvåårsregeln och granska även familjehemsutredningen.

Jag kommer alltså att behandla familjehemsutredningen och omplaceringsfrågan i det följande. Vidare kommer jag att uttala mig något om en av förvaltningens utredningar som låg till grund för ett s.k. övervägande av vården.

Familjehemsutredningen

Socialnämnden ska bl.a. verka för att barn och ungdomar växer upp under trygga och goda förhållanden. Nämnden ska i nära samarbete med hemmen sörja för att barn och ungdomar som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver och, om den unges bästa motiverar det, vård och fostran utanför det egna hemmet (5 kap. 1 § socialtjänstlagen [2001:453], SoL).

Socialnämnden ska sörja för att den som behöver vårdas eller bo i ett annat hem än det egna tas emot i ett familjehem eller i ett hem för vård eller boende. Socialnämnden ansvarar för att den som genom nämndens försorg har tagits emot i ett annat hem än det egna får en god vård (6 kap. 1 § SoL).

Ett barn får inte utan socialnämndens medgivande eller beslut om vård tas emot för stadigvarande vård och fostran i ett enskilt hem som inte tillhör någon av föräldrarna eller någon annan som har vårdnaden om honom eller henne (6 kap. 6 § SoL). Socialnämnden får inte lämna ett medgivande eller fatta ett beslut om vård utan att förhållandena i det enskilda hemmet och förutsättningarna för vård är utredda av nämnden.

Det finns inga bestämmelser som reglerar vad en s.k. familjehemsutredning ska innehålla. Utredningen bör dock vara så utförlig och tillförlitlig att den kan ligga till grund för en bedömning av om barnet kan ges nödvändig vård i det aktuella hemmet. Familjehemsutredningen bör därför belysa familjehemsföräldrarnas vilja och förmåga att ge barnet den omsorg som barnet behöver. För att socialnämnden ska kunna avgöra om det aktuella hemmet är lämpligt är det en förutsättning att nämnden genom utredningen får kunskap om familjehemsföräldrarnas förmåga i förhållande till behovet hos det barn som ska placeras. Utredningen ställer stora krav på utredaren, inte minst när det gäller kunskaper om barns förutsättningar och behov (prop. 1989/90:28 s. 97 f).

När det gäller innehållet i en familjehemsutredning kan ledning hämtas i 6 kap. 7 § SoL som beskriver vilka skyldigheter som socialnämnden har när det gäller ett barn som vårdas i familjehem. Enligt den bestämmelsen ska socialnämnden medverka till att ett placerat barn får en god vård och fostran och i övrigt gynnsamma uppväxtförhållanden. Nämnden ska medverka till att barnet får en lämplig utbildning och den hälso- och sjukvård som barnet behöver. Förutom att behandla familjehemsföräldrarnas personliga förutsättningar att ge barnet den vård det behöver, måste utredningen belysa de yttre omständigheter som familjehemsföräldrarna lever under. Utredningen bör således redovisa t.ex. uppgifter om familjehemsföräldrarnas bostad, arbete, ekonomi och hälsotillstånd (se t.ex. JO 2002/03 s. 210, dnr 2948-2000).

Nämnden anförde i remissvaret att det i familjehemsutredningen inte kom fram något ”som skulle vara skäl att ej lämna ett medgivande enligt SoL 6 kap. 6 §”. Nämnden anförde vidare att utredningen gjordes ”innan verksamheten förändrade utredningsstrukturen och kan idag bedömas vara otillräcklig i dokumentationen och bedömningen”.

Jag vill till att börja med påpeka att den lagstiftning som rör familjehemsutredningar inte har ändrats sedan familjehemsutredningen genomfördes. Även vid den aktuella tiden var kraven på utredningens tillförlitlighet och noggrannhet höga.

Utredningens genomförande

Jag kan konstatera att utredningen genomfördes mycket snabbt och att utredningsåtgärderna var begränsade. Det framgår att utredaren träffade DD vid ett tillfälle för en intervju. Det hölls också ett kompletterande samtal. Utredaren gjorde inte något hembesök hos DD inför ställningstagandet till om han kunde anses vara lämplig som familjehem. Däremot framgår det av de inlämnade handlingarna att två socialsekreterare inom ramen för den barnavårdsutredning som samtidigt pågick beträffande BB hade gjort ett hembesök hos DD den 25 mars 2010. Av nämndens remissvar och utredningen i övrigt framgår inte om de iakttagelser som då gjordes beaktades vid nämndens ställningstagande till DD:s lämplighet som familjehem.

BB var en pojke som hade särskilda behov. Mot den bakgrunden fanns det frågor som måhända borde ha uppmärksammats i utredningen. Hit hör t.ex. att ålderskillnaden mellan BB och DD var liten och att DD var ensamstående. I utredningen berördes inte frågan om dessa förhållanden kunde påverka förutsättningarna för DD att svara för BB:s vård och fostran. Det är enligt min mening förvånande att nämnden inte reflekterade över detta i sitt remissyttrande.

Personliga förutsättningar

Familjehemsutredningen bör behandla familjehemsföräldrarnas personliga förutsättningar att ge barnet en god omsorg. Det är naturligtvis viktigt att den eller de som ges förtroendet att fostra och vårda barn som behöver bo i ett annat hem än föräldrahemmet är stabila och mogna för ett sådant förtroende.

När det gäller DD:s personliga förutsättningar kom det fram i utredningen bl.a. att han var en ensamstående ung man (född 1982) som hade växt upp under otrygga förhållanden med en missbrukande förälder. Vidare angavs att DD hade lidit av psykisk ohälsa som bl.a. medfört att han inte kunde fullfölja sina gymnasiestudier och att han hade deltagit i ett rehabiliteringsprojekt samt stod i kö för att få en praktikplats.

I utredarens förslag till medgivande angavs följande om DD:s personliga förutsättningar:

Undertecknad kan i samtal med DD konstatera att han är en mogen ung man med ett stort hjärta. Han månar om BB som om det vore hans egna barn. För DD är det ingen börda att ta hand om samt ansvara för BB:s hälsa och utveckling. Tillbaka får han mycket glädje.

Den slutsats som utredaren redovisade är allmänt hållen och knapphändig. Mot bakgrund av vad som beskrevs i utredningen om DD:s bakgrund och livssituation borde utredningen på ett mer ingående sätt ha belyst och analyserat DD:s personliga förutsättningar att vårda och fostra BB och vilka möjligheter han hade att tillgodose de specifika behov som BB hade.

Ekonomi

En fråga som också bör klarläggas under utredningen är familjehemmets ekonomiska situation. Familjehemsföräldrarna behöver inte ha en hög inkomst eller stora tillgångar för att bli ett väl fungerande familjehem. Om det finns en misstanke om att familjehemsföräldrarnas ekonomi är så dålig att det kan ha betydelse för möjligheten att tillgodose barnets behov finns det skäl för nämnden att göra en fördjupad utredning i den delen. Hemmets ekonomi måste vara sådan att barnets behov av trygghet och omsorg inte i för hög grad påverkas negativt av att familjehemmet har svårt att t.ex. betala hyran och köpa kläder.

DD saknade arbete och således en egen försörjning. Han hade skulder för bl.a. sitt boende. Trots detta saknade utredningen en analys av DD:s förmåga att svara för BB:s behov rent ekonomiskt. Senare visade det sig att DD, trots den ersättning han fick från kommunen, inte kunde hushålla med sin inkomst, vilket medförde att pengarna inte alltid räckte hela månaden. Familjehemmet kunde alltså inte svara för BB:s behov fullt ut. Detta belyser vikten av att familjehemmets ekonomi utreds före en enskild placering.

Boende

Familjehemmets bostad måste vara så stor att det finns tillräckligt med utrymme för det barn som ska placeras där. Utgångspunkten bör enligt min mening vara att det placerade barnet ska erbjudas ett eget rum. Det är särskilt angeläget ju äldre barnet är. Här framgick det att DD bodde i en lägenhet om två rum och kök men att han hade fått löfte om en större lägenhet om han skulle få uppdraget som familjehem. När utredningen genomfördes var BB 13 år och hade alltså blivit tonåring. Rent generellt får det anses att tonåringar har ett stort behov av ett eget utrymme i bostaden. Utredningen berörde över huvud taget inte boendeförhållandena. Trots att BB vid den tiden redan bodde hos DD finns det inga uppgifter om hur det rent praktiskt fungerade för honom att bo där eller vilka behov BB hade i det avseendet.

Brottslighet

En uppgift om att en familjehemsförälder har begått ett brott eller att det hos polisen finns en sådan misstanke är typiskt sett en uppgift som har betydelse för bedömningen av om ett familjehem är lämpligt eller inte. Socialnämnden har möjlighet att begära att få uppgifter från Rikspolisstyrelsens belastnings- och misstankeregister. Någon sådan begäran gjordes inte från nämndens sida, och frågan om brott var inte heller uppe till någon diskussion. Jag känner inte till om DD vid den aktuella tiden förekom i något av registren. Eftersom frågan om brottslighet är ett viktigt underlag vid bedömningen av familjehemmet är det naturligtvis en brist att DD:s eventuella brottslighet inte utreddes.

Slutsats

Min genomgång pekar på flera områden där familjehemsutredningen uppvisar brister. Det förhållandet att både BB och hans mamma hade en mycket bestämd önskan att BB skulle vara placerad hos DD fråntar inte socialnämnden dess skyldighet att noggrant utreda DD:s lämplighet som familjehem. Socialnämndens ansvar för utredningen är alltså densamma oavsett vilken inställning de berörda har. Utredningen innehöll i det här fallet endast en allmänt hållen bedömning av DD:s förutsättningar att tillgodose BB:s behov av vård och omsorg inom de olika områdena. DD:s uppgifter låg till grund för utredarens ställningstagande utan referenstagning, hembesök eller inhämtande av utdrag ur belastnings- och misstankeregistret. Utredningen har sammantaget sådana brister att den enligt min mening varken var tillräckligt utförlig eller tillräckligt tillförlitlig för att kunna ligga till grund för en bedömning av DD:s lämplighet som familjehem.

Nämndens uppföljning av BB:s förhållanden under placeringen

Av handlingarna framgår att AA skickade ett mejl till förvaltningen den 24 januari 2013. Han skrev bl.a. att hans tidigare anmälningar om brister hade tystats och mörkats av socialtjänsten men att han nu krävde en grundlig utredning av familjehemmets lämplighet och av vad DD hade blivit utsatt för. AA bifogade även ett mejl som han hade fått av CC där hon redogjorde för sin oro över BB:s situation. CC berättade för AA att BB och DD flyttade hem till henne den 17 februari 2012, efter att DD hade blivit vräkt från sin bostad, och att DD:s uppgift om mögel i bostaden inte var riktig. Vidare beskrev hon BB:s och DD:s nära relation som hon ansåg vara tvivelaktig. CC beskrev även att DD hade hämtat mat hos henne då de inte hade haft något att äta och att hon inte kunde träffa BB ensam i något sammanhang utan DD vakade över honom som en hög.

Efter att socialförvaltningen hade tagit emot AA:s mejl samtalande förvaltningen med bl.a. de berörda, med DD:s hyresvärd och med BB:s mentor. Förvaltningen bad DD att komma in med ett utdrag ur belastnings- och misstankeregistret. Socialsekreteraren kontaktade Socialstyrelsen för att rådfråga om den uppkomna situationen.

Den 6 mars 2013 beslutade socialnämndens ordförande att omplacera BB från familjehemmet till ett jourhem. Därefter gjorde nämnden bedömningen att DD inte längre var lämplig som familjehem, och avtalet med honom sades upp den 21 maj 2013. Till grund för besluten låg en utredning som förvaltningen hade utfört. Av den utredningen framgick bl.a. att DD i februari 2012 hade blivit vräkt från sin lägenhet på grund av hyresskulder och att han då hade valt att tillsammans med BB flytta hem till BB:s mamma, trots att BB var placerad hos DD på grund av brister i hemmiljön och föräldrarnas omsorgsförmåga. Vidare angavs att BB inte hade haft något sovrum utan delat sovrum med DD. Socialsekreterare iakttog vid ett hembesök att deras madrasser var hopskjutna till en dubbelsäng, vilket ansågs olämpligt och gränslöst från DD:s sida. I utredningen togs även upp att DD hade bekräftat att han hade varit misstänkt för sexuella övergrepp under 2008.

Frågan är om de förhållanden som låg till grund för beslutet att omplacera BB borde ha uppmärksammats tidigare.

Jag vill till att börja med framhålla att socialnämnden har ett ansvar för att noga följa vården av de barn och ungdomar som vårdas i bl.a. ett familjehem (6 kap. 7 b § SoL). Under uppföljningen ska nämnden särskilt uppmärksamma barnets eller den unges hälsa, utveckling, sociala beteende, skolgång och relationer till anhöriga och andra närstående. Nämnden ska följa vården främst genom regelbundna personliga besök i familjehemmet, samtal med barnet eller den unge och familjehemsföräldrarna samt samtal med vårdnadshavarna.

Av de journalanteckningar som jag har haft tillgång till framgår att nämnden hade regelbundna samtal och möten med både BB och DD samt med BB:s vårdnadshavare. Flera hembesök gjordes under placeringstiden, men inte med samma regelbundenhet. Ett hembesök genomfördes kort efter att nämnden hade fattat beslut om BB:s placering hos DD. Under 2011 besökte socialsekreterare familjehemmet vid ett tillfälle, medan tre besök gjordes under 2012.

Socialnämnden anförde i remissvaret att förvaltningens insyn i BB:s situation måste bedömas vara tillräcklig och att det som kom fram under placeringstiden inte gav skäl till en omplacering.

Efter att ha gått igenom journalanteckningarna kan jag konstatera att socialnämnden redan i början av placeringstiden tog emot klagomål som rörde BB:s situation i familjehemmet.

AA påpekade redan i december 2010 att BB inte hade något eget rum hos DD. BB hade då bott hemma hos DD sedan föräldrarnas separation 2009. Förvaltningen kände sedan mars 2010 till att BB inte hade något eget rum. Då konstaterade socialsekreterare inom ramen för en pågående barnavårdsutredning vid ett hembesök hos DD att BB och DD delade rum. Det är anmärkningsvärt att nämnden, trots att det gång på gång hade framförts kritik mot just detta förhållande, under lång tid inte ansåg det utgöra något problem. Efter att DD och BB hade flyttat till en ny lägenhet gjorde nämnden ett hembesök i april 2012. Vid besöket visade det sig att DD och BB fortfarande delade rum trots att de nu bodde i en ny lägenhet. Detta förhållande reagerade nämnden inte på.

Nämnden vidtog inte heller några åtgärder utifrån de uppenbart motstridiga uppgifter som DD lämnade när det gällde hans bostadssituation. DD uppgav i januari 2011 att han befann sig mitt i en flytt, men vid ett hembesök i mars 2011 uppgav DD att han sökte en ny bostad.

I juli 2012 fick nämnden information om att DD och BB hade bott hemma hos CC en tid. BB vårdades med stöd av LVU på grund av brister i hemmet, vilket DD kände till. Trots detta valde DD att bo med BB hemma hos CC. När CC informerade nämnden om detta vidtogs ingen åtgärd över huvud taget. I augusti 2012 berättade CC ingående om sin oro för förhållandena i familjehemmet.

Förutom uppgifter som nämnden redan kände till berättade hon att DD hade blivit vräkt från bostaden på grund av hyresskulder och att det var anledningen till att DD och BB hade flyttat hem till henne. Hon berättade även uppseendeväckande omständigheter om relationen mellan DD och BB. Förvaltningen samtalande med DD och BB som försäkrade att situationen var bra. Nämnden tog även kontakt med den nuvarande hyresvärden och fick då veta att DD redan hade hyresskulder för den nya bostaden. Trots dessa uppgifter vidtogs inga åtgärder inom förvaltningen. DD:s lämplighet ifrågasattes inte.

Ytterligare en omständighet som borde ha ingett oro var DD:s syn på umgänget mellan BB och AA. DD verkar inte ha insett vikten av att kontakten upprätthölls och medverkade inte till att BB skulle ha kontakt med sin pappa. DD visade härigenom allvarliga brister i sina skyldigheter som ansvarig för BB:s utveckling.

Det dröjde alltså till februari 2013 innan förvaltningen inledde en utredning av DD:s lämplighet som familjehem för BB. Jag kan konstatera att samma klagomål hade återkommit flera gånger. Flera av de omständigheter som nämnden redovisade i bedömningen den 20 mars 2013 och som låg till grund för slutsatsen att DD inte längre var lämplig som familjehem hade aktualiserats för nämnden långt tidigare. Det är anmärkningsvärt att BB:s situation inte blev tillräckligt utredd åtminstone efter de uppgifter som CC lämnade sommaren 2012. Sammantaget var nämnden enligt min uppfattning inte tillräckligt uppmärksam på BB:s situation i familjehemmet. Nämnden förtjänar allvarlig kritik för sin passivitet.

Överväganden av vård

När ett barn har beretts vård enligt 2 § LVU ska socialnämnden enligt 13 § första stycket LVU minst en gång var sjätte månad överväga om vård enligt lagen fortfarande behövs och hur vården bör inriktas och utformas.

Den ansvariga handläggaren ska inom den föreskrivna tiden rapportera till nämnden hur vården har bedrivits och hur barnets och vårdnadshavarens förhållanden har utvecklats. Handläggaren sammanfattar informationen och slutsatserna i en utredning som lämnas till nämnden. Utredningen är en förutsättning för att nämnden ska kunna hålla sig underrättad om hur vården har fungerat i familjehemmet och används som underlag vid nämndens prövning. Det är viktigt att de uppgifter som redovisas är aktuella och att det tydligt framgår om förhållanden som är av betydelse för vården i familjehemmet har ändrats (se JO:s inspektionsprotokoll den 14 januari 2010, dnr 6383-2009).

Jag har tagit del av fyra utredningar från socialförvaltningen (undertecknade den 21 juli 2011, den 1 februari 2012, den 5 december 2012 och den 21 oktober 2013) som har legat till grund för överväganden av behovet av fortsatt vård för BB. Den senaste utredning som jag har haft tillgång till låg till grund för ett övervägande av vården den 30 oktober 2013. Vid den tidpunkten var BB sedan ett halvår tillbaka placerad i ett nytt familjehem. Förhållandena för BB var alltså väsentligt förändrade. Trots detta var uppgifterna i utredningen i stort sett identiska med de

uppgifter som redovisades i utredningen från december 2012. I den senaste utredningen redovisades t.ex. DD:s uppfattning om BB i flera avseenden, vilket ger ett felaktigt intryck av att det var DD som fortfarande var familjehem för BB. Någon beskrivning av BB:s situation och utveckling efter omplaceringen fanns inte. Under avsnittet Utveckling redogjordes i huvudsak endast för DD:s uppfattning om hur BB hade utvecklats. Det är uppenbart att handläggaren hade kopierat text från den tidigare utredningen utan att uppdatera uppgifterna med aktuell information. Det är anmärkningsvärt att nämnden i remissvaret inte reflekterade över detta, och nämnden förtjänar kritik för den undermåliga utredningen.

Avslutande synpunkter

Jag har i beslutet funnit skäl att rikta kritik mot dåvarande Arbetsmarknads- och familjenämnden i Eskilstuna kommun för flera brister i handläggningen av detta ärende. Nämnden har brustit när det gäller den inledande utredningen av DD:s lämplighet som familjehem och har inte under placeringstiden på ett godtagbart sätt uppmärksammat och utrett BB:s situation i familjehemmet. Slutligen har nämnden brustit i handläggningen och dokumentationen när det gäller utredningen som legat till grund för övervägandena av vården.

Det är nämnden som har det yttersta ansvaret för att verksamheten inom förvaltningen bedrivs på ett korrekt sätt. Nämndens yttrande till JO, som lämnades i december 2013, var mycket kortfattat, och nämnden besvarade endast mina frågor översiktligt. Detta ger ett intryck av att nämnden inte hade insett bristerna i ärendet.

I mars 2015 gjorde jag en inspektion av socialnämnden i Eskilstuna och granskade handläggningen av LVU-ärenden. Vid inspektionen fann jag inte några brister av det här slaget. Det ger mig anledning att tro att det nu granskade ärendet där handläggningen har brustit är ett undantag. Mot den bakgrunden finner jag inte skäl att göra några ytterligare uttalanden.

Ärendet avslutas.